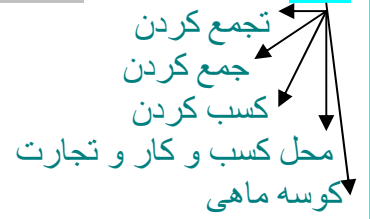

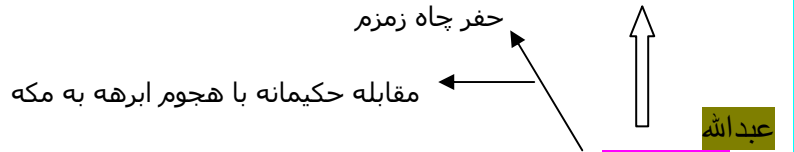
تاریخ عصر بعثت جلسه چهارم

فرزندان اسماعیل ← ساکن از قبل اسلام در مکه ← اکثریت جمعیت → سیادت بر شهر مکه و تولیت کعبه → قبیله قریش
قریش: مقام والا و بلند همتی

پیامبر از قریش بود و نسل او تا ۲۱ نسل پیش

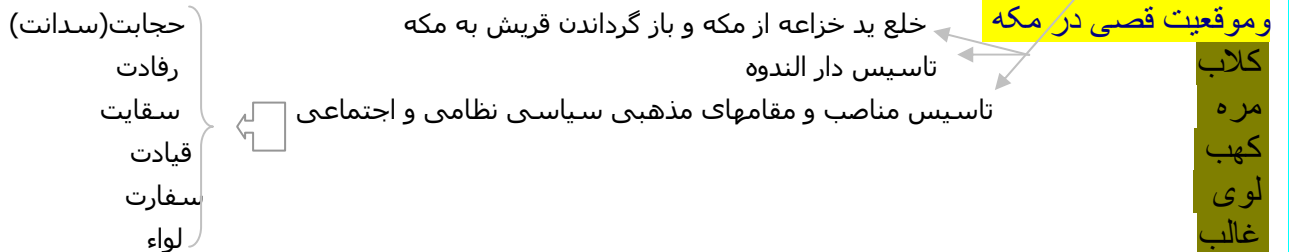
جد اول پیامبر و برترین جد غیر معصوم نامش شبیه فرزند هاشم که در یثرب بعد مرگ پدرش ماند.

و داشتن قریش به امر تجارت و برقراری سفرهای بازرگانی زمستانی و تابستانی

عبدالمطلب
 هاشم جد ۲ پیامبر و نامش عمر بن عبدمناف ← نجات قحطی زدگان مکه از مرگ
 عبدمناف ← حفر چاه سحله

قصی ← جد ۴ پیامبر و شخصت ساز تاریخ مکه و عرب همچنین شهرت قریش قبل از اسلام مربوط به قصی است. نام اصلی قصی زید است که قصی به معنای دور افتاده است بعد فوت پدر و ازدواج مادر با مردی از قبیله خزاعه و برده شدن او به آنجا به این نام خوانده شده است. وفات قصی تاریخ مبداء مردم مکه شد بعلت مقام و موقعیت قصی در مکه

فهر ← جد ۱۰ که همه شاخه های قریش به او می رسد. جد اعلای قریش نام او قریش و لقب او فهر بود.
 نقلی دیگر ← مالک بن نضر پدر فهر و در این زمان علایم فضل و کمال نمایان شد و جای پدر نشست و لقب قریش به همین معنا نشانه آن صفات در اوست بود.

- مالک
- نضر
- کنانه
- خزیمه
- مدرکه
- الیاس
- مضر
- نزار

معد ← جد ۲۰ شریف ترین فرد اولاد اسماعیل که از منطقه حرم بیرون نرفت.

عدنان ← جد ۲۱ رسول اکرم و نسل اسماعیل با او شناخته می شود.

عرب عدنانی یا شمالی همه از نسل او هست.

نخستین کسی که پوشش برای کعبه قرار داد.

فرزندان عدنان از حجاز به دیگر مناطق از جمله یمن رفتند.

• خلع ید خزاعه از مکه و باز گرداندن قریش به مکه

- ✓ قصی با نزدیک کردن خود به رئیس **خزاعی** و ازدواج با دختر رئیس خزاعه
- ✓ بدست گرفتن وظایف مهم اداره امور کعبه و زائران از همسرش بوقت پیری خزاعه که به همسرش سپرده شده بود.
- ✓ کمک **قصی** از قریش و قضاعه پس از مرگ خزاعی در پی مقابله خزاعی ها با وی و در نهایت این مقابله با آتش بست و حکمیت دآوری
- ✓ به مرضی الطرفین تن دادند و قبول تولیت کعبه به **قضاعه** و خروج **خزاعی** از مکه
- ✓ بازگشت دوباره اولاد **اسماعیل** به مکه و تقسیم مکه بین **قریش**
- ✓ کینه و دشمنی شدید بین **خزاعی** و **قضاعه**
- ✓ پس از صلح حدیبیه هم پیمان شدن با پیامبر **قبیله خزاعه** به منظور ضعیف کردن **قضاعه**

• تاسیس دار الندوه=خانه جماعت یا توده مردم

- ✓ **دار الندوه** نخستین نشانه از علایم شهر در مکه
- ✓ دار الندوه که مجلسی از سران و بزرگان **قریش** برای اداره امور و رسیدگی به کارهای شهر
- ✓ شرط عضویت در دار الندوه **داشتن سن ۴۰ سال که کمال عرب در عقل محسوب میشد.**
- ✓ مجلس مشورتی برای مسائل **مهم نظامی اجتماعی و سیاسی**

• تاسیس مناصب و مقامهای مذهبی سیاسی نظامی و اجتماعی

➤ با اقداماتی بی سابقه در آنزمان توسط **قصی** سبب شد مکه به سوی **مدنیت** پیش رود.

❖ حجابت(سدانت)

کلیه امور مربوط به کعبه(پرده داری کلید داری دربانی و نگاه داری خانه خدا) و کسی بدون اجازه حجابت حق ورود به کعبه نداشت

❖ سقاییت=آبرسانی

مسئولیت مهم و سنگین که کنار کعبه حوضهایی از چرم و پر از آب شیرین می کردند. **آبرسانی برای زائران بود** مجانی و گاه شیر و عسل داده میشد.

❖ رفادت

شامل پذیرایی و اطعام زائران مکه بود بنا بر سنت اهل مکه که هر سال مقداری از اموال صرف پذیرایی زائران که میمانان خدا و تهیه خوراک برای آنان میکردند. به نقلی اطعام زائرانی که توشه نداشتند.

❖ قیادت

فرماندهی و مسئولیت فرماندهی کل قریش در جنگها و راهنمایی زائران و مراقبت از شتران شان تیره های قریش مستقل از هم ولی به هنگام هجوم مکه یا تهاجم قریش همه تیره ها از مسئول سیادت که **علمی** **بشکل عقاب داشت** و حمل می کرد پیروی و بعد موقعیت جنگی مجددا استقلال خد را حفظ می کردند.

❖ سفارت

منصبی که مسئولش به نمایندگی کل قریش با دیگر قبایل یا دشمنان مذاکره میکرد.

❖ نواء=پرچم

حمل پرچم قریش در جنگ میگفتند زمان قصی خود تمام مناصب برعهده داشت و گاه فقط کارگزاری را برای برخی می گماشت.

به **عبد مناف** و **عبد الدار** هنگام مرگ مناصب تقسیم کرد و بعدها بین نوادگانش و دیگر تیره های قریش رسید

بنی هاشم = سقایت

عباس بن عبد المطلب = قیادت

علم عقاب = با بنی امیه بدست ابوسفیان

رفادت = با بنی نوفل و بدست حارث بن عامر

حجابت و ولاء = بنی عبد الدار و بدست عثمان بن طلحه

سفارت = با بنی عدی و بدست عمر بن خطاب

• واداشتن قریش به امر تجارت و برقراری سفرهای بازرگانی زمستانی و تابستانی

هاشم با انعقاد قرار داد بازرگانی با امیر غسانی و برادرانش با فرمانروایان ایران **یمن و حبشه** و سفرها و

استمرار آن سبب متحول شدن اقتصاد شان و تجارت بزرگان قریش

• نجات قحطی زدگان از مکه

قحطی یکی از سالها در مکه سبب گرسنگی مردم مکه که هاشم سفر به شام و با خرید نان و کشتن شتران **ترید** فراهم و بعد از آن به **هاشم به معنای خرد کننده** نام گرفت. همچنین هاشم ضمن شهرت فراوان به **سید** نامیده شد.

باقی در اولاد هاشم و سیادت در میان نوادگانش

• **حفر چاه سجه = بعدها مشهور به (چاه جبیر بن مطعم)**
برای مشکل کم آبی مکه که چاه زمزم هنوز پیدا نشده بود.

▪ **عبد المطلب**

بعد از فوت **هاشم** برادرش **مطلب** جانشین شد به **یثرب** رفته و برادر زاده خود به **مکه** آورده مردم تصور اینکه **مطلب** برده خریده گفتند **مطلب** با **عبد المطلب** آمده و به این نام ماند.

(۱) **حفر چاه زمزم**

با الهام الهی و دانستن چاه زمزم و کندن آن و و بیرون آوردن ادوات طلا و وقف زمزم

(۲) **مقابله حکیمانه با هجوم ابرهه به مکه**

زمان ابرهه برای گرفتن مکه و نابودی کعبه با سپاه خود آمده مردم به بیرون شهر فرا خواند و منتظر **امداد الهی** و این خود بر اعتبارش افزود.

▪ **سنتهای نیک عبد المطلب**

در عهد جاهلی سنتهای نیکویی جاری کرد که همگی در اسلام بخشی از احکام اسلامی شد.

حرام داشتن زنا و شراب

حد زدن زنا کار

بریدن دست دزد

تبعید زنان بد نام از مکه
جلو گیری از زنده به گور کردن دختران
ازدواج با محارم
سرزده وارد خانه شدن
عریان طواف کردن
وجوب وفای به نذر
احترام ۴ ماه حرام و مباحله کردن

داستان نذر عبد المطلب که در کتب تاریخی (سیره ابن هشام) داستانی مجعول و افسانه و دور از عقل دیانت و درایت است.

- ۱- برخورد عاقلانه با ابرهه که دارای عقل و درایت است و مورد الهام خداوندی نذری این گونه ندارد.
- ۲- کسی که سنت برجای گذاشته که اسلام همه را مورد صحت قرار داده نذری نابجا نمی کند.
- ۳- پدران پیامبر تا آدم همه موحد و این نذر که نهی شده در اسلام و دور از عقل است از چنین شخصی به دور است.
- ۴- نذر کشتن فرزند برای معبود از سنت بت پرستان و صابئین بوده نه قریش که مطابق رسم مکه باشد.
- ۵- نذر عبدالمطلب با ابراهیم متفاوت ابراهیم مامور فرمان الهی ولی اینجا نذر است که اختیاری و اگر هم مامور الهی بود چرا نهی امر الهی کرده و به حرف جادوگر گوش داده
- ۶- در برابر دو بت نائله و اساف قربانی کند که با اعتقاد موحد بودن تضاد است.
- ۷- در سلسله راویان این داستان ساختگی و امثال ((انا ابن الذبیحین)) افراد ضعیف و مجهول و مهممل که بعضا شیعه نبوده آمده از طرف عامه و ضعیف روایت شده و احتمالاً در زمان بنی امیه برای امام علی و عبدالمطلب که بی اعتبار کردن جد شان باشد.

❖ نتیجه نقد:

بعضی قسمت درست و بنا بر صحت مانند: در هنگام کردن چاه احساس تنهایی و اگر پسرانی داشته باشد که ۰ پسر و به ازای هر کدام ۰ اشتر قربانی کند.

در پناه حق موفق باشید

سلطان محمدی